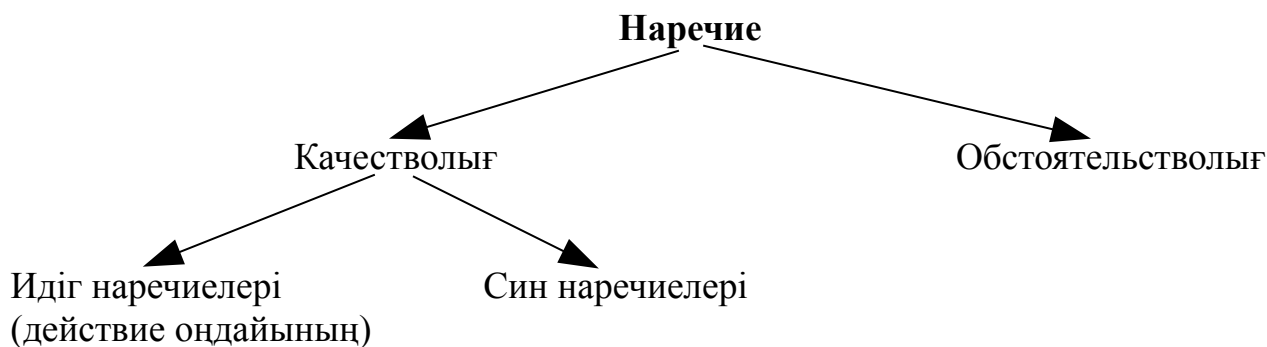

Наречиелернің тузалары хоостыра пөліктері. Качестволығ наречиелер

Наречиелер тузалары хоостыра ікі пөлікке чарылчалар: 1) качестволығ; 2) обстоятельствоығ.

1. Качестволығ наречиелер действиенің хайди паза хайдағ оңдайнаң иртіпчеткенін, действиенің пілдіриинің синін (степенын) кјзйтчелер. *Хайди? Хайдағ оңдайнаң? Хай син?* сурығларға нандырчалар.

Наречиелернің тузалары хоостыра пөліктері	Оларның сурығлары	Көзідімнер
Качестволығ наречиелер	1. Идіг (действие оңдайының) наречиелері	<i>Иди, кинетін, сала-сула, хызарта, тиксі</i>
	2. Син наречиелері	<i>Көмес, тосханча, үс хати, толдыра</i>

Идер тоғыстар

1. Пирілген наречиелерні түрк тіліне тілбестенер, сурығлар турғызып, тузазын чарыдыңар.

Көлбейте, көмес, көні, көөлче, көп, күдүреде, күндүс, күнзіре, күннің сай, күннің-таңда, күннің-таңның, маңат, маң чох, матап, матлама, мындаа, мының соонда, наари, най, нандыра, ойда-төбін, ойда-түндере.

2.Пирілген наречиелерге сурығлар турғызыңар, идіг паза син наречиелерні сығара пазыңар:

а) идіг (действие ондайының) наречиелері — ...;

б) син наречиелері — ...

олығли, онағы, оой, орлап-мустап, орли, оорли ла, оортах, орай, орта, өнетін, өөртін, пазох, пайаа, пеер, пеертін, пилен, пілдірте, піргер, піреде, пірсікүн, пірсінде, пір хатап, пойли, пола-пола, поохти, пудур, пулунни, пурнада, пурун, пурунда, пүкүлее, пүрнүкүн, пүүл, пүүн.

Литература

1. Боргояков В.А., Медведева М.А., Кызласова И.Л., Чебодева Л.А. Хакас тілі. Морфология (Пос алынча чоох чардыхтары): үгредіг пособиезі/ В. А. Боргояков, М. А. Медведева и др. – Ағбан: Н. Ф. Катановтың адынаң хакас хазна университетінің издательствозы, 2018.
2. Карпов, В.Г. К проблеме о частях речи в хакасском языке [Текст] / В.Г. Карпов // Ежегодник Института саяно-алтайской тюркологии. Вып. V. – Абакан: Издательство Хакасского государственного университета им. Н.Ф. Катанова, 2000. – С 15-24.
3. Севортян, Э.В. К проблеме частей речи в тюркских языках [Текст] / Э.В. Севортян // Вопросы грамматического строя. М.: АН СССР, 1955. – С. 210-213.
4. Хакас тілі. Морфология [Текст] 021700.02 Филология (Хакас тілі паза литература) специальностьча үгречеткен студенттерге үгредіг пособие / филнд Карповтың В.Г. редакциязынаң – Ағбан: Н.Ф. Катановтың адынаң Хакас хазна университетінің издательствозы, 2004. – С. 55-60.